

SILABUS PREDMETA

1. Studijski program: OAS– Opšte pravo
2. Vrsta i nivo studija: Osnovne akademske studije
3. Naziv predmeta: **Privredni sistem**
4. Naziv predmeta na engleskom jeziku: Economic system
5. Nastavnik: Prof. dr Sofija Radulović
6. Status predmeta: Izborni predmet na osnovnim akademskim studijama
7. Broj ESPB: 8
8. Semestar u kojem se sluša: Drugi semestar
9. Uslov za polaganje ispita: nema uslova za prethodno položene ispite

10. Cilj predmeta: Usvajanje temeljnih znanja o osnovnim pojmovima društvenog i privrednog razvoja zemlje, posebno iz oblasti funkcionisanja privrede, odnosno privrednog sistema. Predmet je koncipiran tako da ukazuje na odnos privrednog i političkog sistema, istorijski razvoj sistema SFRJ, SRJ, SCG i privrednog sistema Republike Srbije.

11. Ishod predmeta:

Očekuje se da savladavanjem programa predmeta student uspešno može da objasni, pokaže i ilustruje osnovne pojmove:

- društvenog i privrednog razvoja Republike Srbije uz oslanjanje na teorijsko znanje o istorijskom razvoju privrednih sistema SFRJ, SRJ, SCG i Republike Srbije;
- da ume da objasni ulogu privrednog sistema u ekonomiji Republike Srbije;
- da ume da prepozna i objasni razvojne probleme uslovljene neadekvatnim rešenjima iz oblasti privrednih sistema

12. Osnovna literatura:

- Milovanović, S. i Carić, M., Makroekonomija, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe, Novi Sad, 2020. godina

13. Dopunska stručna literatura i internet izvori: /

14. Broj časova aktivne nastave: 60

15. Teorijska nastava: 4x15=60

16. Praktična nastava / stručna praksa: /

17. Metode izvođenja nastave: Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, prezentacije, diskusije grupe.

18. Ocenjivanja i provere znanja: maksimalan broj poena 100

Plan realizacije programa po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz udžbenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	prva radna nedelja	UPOZNAVANJE STUDENATA SA NAČINOM PREDAVANJA, OCENJIVANJEM I VREDNOVANJEM NJIHOVOG RADA MAKROEKONOMSKI CILJEVI PROIZVODNE MOGUĆNOSTI DRUŠTVA I NJIHOVI ČINIOCI ZAKON OPADAJUĆIH PRINOSA FUNKCIJE PROIZVODNJE OPORTUNITETNI TROŠAK INSTITUCIJE SVIOJINE TRŽIŠTE KAO EKONOMSKA INSTITUCIJA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 17-37	
2.	druga radna nedelja	PONUĐA (pojam, odnos cene i ponuđene količine) FAKTORI KOJI UTIČU NA PONUDU NA TRŽIŠTU I CENOVNA ELASTIČNOST PONUDE	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 37-57	

		TRAŽNJA (pojam, skala tražnje) FAKTORI TRAŽNJE I CENOVNA ELASTIČNOST TRAŽNJE RAVNOTEŽA PONUDE I TRAŽNJE I PROMENE PONUDE I TRAŽNJE I NJIHOV UTICAJ NA RAVNOTEŽU			
3.	treća radna nedelja	MONOPOLI (pojam, modeli) OLIGOPOL OBLICI MONOPOLA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 57-74	
4.	četvrta radna nedelja	KRUŽNI TOK MAKROEKONOMIJE BRUTO DRUŠTVENI PROIZVOD I NJEGOVI NEDOSTACI I DRUGI MAKROEKONOMSKI AGREGATI ANALITIČKA OSNOVA AGREGATNE TRAŽNJE I PONUDE AGREGATNA PONUDA I POTENCIJALNI PROIZVOD, KRATKOROČNA I DUGOROČNA AGREGATNA PONUDA, RAVNOTEŽA AGREGATNE PONUDE I TRAŽNJE	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 81-97 str. 101-120	

5.	peta radna nedelja	ISTORIJAT EKONOMSKIH KRIZA FAZE POSLOVNOG CIKLUSA SAVREMENI KAPITALIZAM I KRIZA PREVIĐANJE PRIVREDNIH CIKLUSA TEORIJE PRIVREDNIH CIKLUSA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 285-300	
6.	šesta radna nedelja	FINANSIJSKO POSLOVANJE SA INOSTRANSTVOM IZVORI MEĐUNARODNE TRGOVINE TEORIJA APSOLUTNE I KOMPARATIVNE PREDNOSTI ZAŠTITNE MERE ZA DOMAĆE PROIZVODE ELEMENTI BILANSA MEĐUNARODNIH PLAĆANJA DEVIZNI KURS, TRŽIŠTE I MEĐUNARODNO KRETANJE KAPITALA MODELI PRIVREDNOG RASTA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 303-332	
7.	sedma radna nedelja	ISTORIJSKI RAZVOJ EKONOMSKE MISLI KARAKTERISTIKE EKONOMSKOG UČENJA MERKANTILISTA I FIZIOKRATA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 335-340 str. 343-357	

8.	osma radna nedelja	KLASIČNA EKONOMIJA-BITNE ODLIKE MARKSISTIČKA EKONOMSKA MISAO OPADANJE KLASIČNE EKONOMSKE NAUKE NEOKLASIČNA ŠKOLA I KEJNZIJANSKA EKONOMSKA TEORIJA GLAVNE STRUJE SAVREMENE EKONOMSKE MISLI	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 357-382	
9.	deveta radna nedelja	POTROŠNJA I ŠTEDNJA TEORIJE FUNKCIJE POTROŠNJE (ŠTEDNJE) INVESTICIJE	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 123-142	
10.	deseta radna nedelja	INVESTICIJE I ŠTEDNJA INFLACIONI I DEFLACIONI JAZ PRINCIP MULTIPLIKATORA I AKCELERATORA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 143-162	

11.	jedanaesta radna nedelja	ISTORIJSKI RAZVOJ NOVCA FUNKCIJA NOVCA KARAKTERISTIKA NOVCA VREDNOST NOVCA (unutrašnja i spoljna) PROMENE U KUPOVNOJ SNAZI (vrednost novca)	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 165-185	
12.	dvanaesta radna nedelja	PONUDA NOVCA TRAŽNJA NOVCA RAVNOTEŽA PONUDE I TRAŽNJE NOVCA EKONOMSKA TEORIJA NOVCA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 185-220	
13.	trinaesta radna nedelja	DRŽAVNI BUDŽET (prihod, rashod) FISKALNA POLITIKA EFEKAT ISTISKIVANJA UTICAJ DRŽAVNOG DUGA NA EKONOMSKI RAST	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 223-239	

14.	četnaesta radna nedelja	NEZAPOSLENOST (tražnja i ponuda rada, okunov zakon, Teorijske osnove nezaposlenosti) NEZAPOSLENOST (vrste ili oblici nezaposlenosti, prirodna stopa nezaposlenosti)	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 243-260	
15.	petnaesta radna nedelja	INFLACIJA (istorijat, pojam, indeksi cena) INFLACIJA (tri vrste inflacije, inflacija tražnje) INFLACIJA (inflacija troškova ili inflacija šoka ponude, o efektima i posledicama inflacije i merama za otklanjanje uzroka inflacije) FILIPSOVA KRIVA	Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije I iznošenje mišljenja studenata	str. 260-281	

SEMINARSKI RAD:

- Seminarski rad izrađuje se na osnovu spiska orijentacionih tema i u konsultaciji sa predmetnim nastavnikom.
- Seminarski rad potrebno je izraditi u obimu od **10.000 do 15.000 karaktera**. Rad mora da sadrži **naslovnu stranu** sa sledećim elementima:
 - naziv Univerziteta *Privredna akademija* i Pravnog fakulteta za privredu i pravosuđe u Novom Sadu,
 - naslov rada i vrstu rada,
 - ime, prezime i broj indeksa autora,
 - ime mentora,
 - mesto i datum izrade.
- Obavezni delovi seminarskog rada su i **zaključak**, kao i **spisak korišćenih izvora**, koji treba da obuhvataju stručnu literaturu, pravne i internet izvore.
- Seminarski rad može se predati u **štampanoj** ili **elektronskoj verziji**
- Detaljna uputstva za pisanje seminarskih radova studenti mogu preuzeti sa zvanične internet stranice Fakulteta.

Predlozi tema:

Navesti predloge tema po stavkama (broj predloga nije ograničen, ali treba da ih bude dovoljno da studenti mogu da biraju)

1. Tržište kao ekonomska institucija
2. Oportunitetni (alternativni) trošak
3. Institucije svojine
4. Ponuda
5. Tražnja
6. Monopoli

7. Bruto društveni (nacionalni) proizvod (GNP)
8. Agregatna tražnja
9. Agregatna ponuda
10. Ekonomske funkcije države
11. Makroekonomski ciljevi i instrumenti
12. Potrošnja i štednja
13. Investicije i štednja
14. Novac (funkcije, karakteristike, vrednost)
15. Ponuda i tražnja za novcem
16. Ekonomska teorija novca
17. Državni budžet
18. Fiskalna politika
19. Uticaj državnog duga na ekonomski rast
20. Nezaposlenost
21. Inflacija
22. Filipsova kriva
23. Privredni ciklus (faze)
24. Izvori međunarodne trgovine
25. Uticaj spoljne trgovine na proizvodnju
26. Elementi bilansa međunarodnih plaćanja
27. Devizni kurs, tržište i međunarodno kretanje kapitala
28. Modeli privrednog rasta
29. razvoj ekonomske misli
30. Uloga carina i kvota u zaštiti domaće proizvodnje

PREDISPITNE OBAVEZE

Predispitne obaveze	Poen	Završni ispit	Poen
Aktivnost u toku predavanja	20	pismeni ispit usmeni ispit	30
Praktična nastava	/		
Kolokvijumi (2)	20		
Seminarski rad	0-30		

Tematske jedinice obuhvaćene I kolokvijumom: Prvi kolokvijum obuhvata makroekonomske ciljeve, proizvodne mogućnosti društva, činioce proizvodnih mogućnosti društva, Zakon opadajućih prinosa, funkcije proizvodnje, oportunitetni (alternativni) trošak, institucije svojine, tržište kao ekonomsku instituciju, ponudu (pojam, odnos između cene i ponuđene količine), faktore koji utiču na ponudu na tržištu i cenovna elastičnost ponude, tražnju (pojam, skala tražnje), faktore tražnje i cenovna elastičnost tražnje, ravnoteža ponude i tražnje i promene ponude i tražnje i njihov uticaj na ravnotežu, monopoli (pojam, modeli), oligopol, oblike monopola, kružni tok makroekonomije, bruto društveni (nacionalni) proizvod (GNP) i njegovi nedostaci, pored GNP, koji su ostali makroekonomski agregati (nabroj i objasni), analitička osnova agregatne (ukupne) tražnje (pojam, komponente i promene), analitička osnova agregatne (ukupne) ponude (pojam, šta utiče na agregatnu ponudu), agregatna ponuda i potencijalni proizvod, kratkoročna i dugoročna agregatna ponuda, ravnoteža agregatne ponude i potražnje.

Tematske jedinice obuhvaćene II kolokvijumom: Drugi kolokvijum obuhvata: istorijat ekonomskih kriza, faze poslovnog ciklusa, savremeni kapitalizam i kriza, predviđanje privrednih ciklusa, teorije privrednih ciklusa, finansijsko poslovanje sa inostranstvom, izvore međunarodne trgovine, teoriju apsolutne i komparativne prednosti, zaštitne mere za domaće proizvode (carine i kvote), elemente bilansa međunarodnih plaćanja, devizni kurs, tržište i međunarodno kretanje kapitala, modele privrednog rasta, istorijski razvoj ekonomske misli, karakteristike ekonomskog učenja merkantilista i fiziokrata, klasičnu ekonomiju-bitne odlike, marksističku ekonomsku misao, opadanje klasične ekonomske nauke, neoklasičnu školu i kejnzijansku ekonomsku teoriju, glavne struje savremene ekonomske misli.

ISPITNA PITANJA:

1. Makroekonomski ciljevi?
2. Koje su proizvodne mogućnosti društva?
3. Ko su činioci proizvodnih mogućnosti društva?
4. Zakon opadajućih prinosa?
5. Koje su funkcije proizvodnje?
6. Šta je Oportunitetni (alternativni) trošak?
7. Institucije svojine?
8. Tržište kao ekonomska institucija?
9. Ponuda (pojam, odnos između cene i ponuđene količine)?
10. Faktori koji utiču na ponudu na tržištu i cenovna elastičnost ponude?
11. Tražnja (pojam, skala tražnje)?
12. Faktori tražnje i cenovna elastičnost tražnje?
13. Ravnoteža ponude i tražnje i promene ponude i tražnje i njihov uticaj na ravnotežu?
14. Monopoli (pojam, modeli)?
15. Oligopol?
16. Oblici monopola?
17. Kružni tok makroekonomije?
18. Bruto društveni (nacionalni) proizvod (GNP) i njegovi nedostaci?
19. Pored GNP, koji su ostali makroekonomski agregati (nabroj i objasni)?

20. Analitička osnova agregatne (ukupne) tražnje (pojam, komponente i promene)?
21. Analitička osnova agregatne (ukupne) ponude (pojam, šta utiče na agregatnu ponudu)?
22. Agregatna ponuda i potencijalni proizvod, kratkoročna i dugoročna agregatna ponuda, ravnoteža agregatne ponude i potražnje?
23. Istorijat ekonomskih kriza?
24. Faze poslovnog ciklusa?
25. Savremeni kapitalizam i kriza?
26. Predviđanje privrednih ciklusa?
27. Teorije privrednih ciklusa?
28. Finansijsko poslovanje sa inostranstvom?
29. Izvori međunarodne trgovine?
30. Teorija apsolutne i komparativne prednosti?
31. Zaštitne mere za domaće proizvode (carine i kvote)?
32. Elementi bilansa međunarodnih plaćanja?
33. Devizni kurs, tržište i međunarodno kretanje kapitala?
34. Modeli privrednog rasta?
35. Istorijski razvoj ekonomske misli?
36. Karakteristike ekonomskog učenja merkantilista i fiziokrata?
37. Klasična ekonomija-bitne odlike?
38. Marksistička ekonomska misao?
39. Opadanje klasične ekonomske nauke?
40. Neoklasična škola i kejnzijanska ekonomska teorija?
41. Glavne struje savremene ekonomske misli?
42. Potrošnja i štednja?
43. Teorije funkcije potrošnje (štednje)?
44. Investicije?
45. Investicije i štednja?
46. Inflacioni i deflacioni jaz?
47. Princip multiplikatora i akcelatora?
48. Istorijski razvoj novca?
49. Funkcija novca?
50. Karakteristike novca?
51. Vrednost novca (unutrašnja i spoljna)?

52. Promene u kupovnoj snazi (vrednosti novca)?
53. Ponuda novca?
54. Tražnja novca?
55. Ravnoteža ponude i tražnje za novcem?
56. Ekonomske teorije novca?
57. Državni budžet (prihodi, rashodi)?
58. Fiskalna politika?
59. Efekat istiskivanja?
60. Uticaj državnog duga na ekonomski rast?
61. Nezaposlenost (Tražnja i ponuda rada, Okunov zakon, Teorijske osnove nezaposlenosti)?
62. Nezaposlenost (Vrste ili oblici nezaposlenosti, Prirodna stopa nezaposlenosti)?
63. Inflacija (Istorijat, Pojam, Indeksi cena)?
64. Inflacija (Tri vrste inflacije, Inflacija tražnje)?
65. Inflacija (Inflacija troškova ili inflacija šoka ponude, O efektima i posledica inflacije i merama za otklanjanje uzroka inflacije)?
66. Filipsova kriva?